
مجمع عمومی

توزیع: عمومی

تاریخ: 22 اکتبر 2013

زبان اصلی: انگلیسی

نشست شصت و هشتم

مورد 70 (c) دستور کار موقت

وضعیت‌های حقوق و گزارشات گزارشگران ویژه و نمایندگان

گزارش گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران

یادداشت دبیر کل

خلاصه

دبیرکل مفتخر است تا مطابق مصوبه A/HRC/22/23، سومین گزارش در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران را که توسط احمد شهید گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران ارائه شده است را تقدیم مجمع عمومی نماید. گزارشگر ویژه دومین گزارش میانی خود را در جلسه شصت و ششم مجمع عمومی تقدیم کرد و گزارش دوم خود به شورای حقوق بشر را طی اجلاس بیست و دوم آن که در طی آن شورای حقوق بشر حکم گزارشگر ویژه را برای دومین بار تمدید کرد ارائه نمود.

گزارش فعلی حاوی جزئیات همه موارد نقض حقوق بشر کشور که به گزارشگر ویژه گزارش داده شده اند نیست اما مروری کلی بر شرایط غالب حقوق بشر با تمرکز روی مسایل سیستمیکی که موانعی در راه توانایی جمهوری اسلامی ایران برای نیل به تعهدات بین المللی حقوق بشری اش ایجاد میکند ارائه می نماید.

بخش اول: مقدمه.....	1 تا 5
بخش دوم: آزادی بیان، دسترسی به اطلاعات، و انجمن ها.....	6 تا 15
بخش سوم: اجرای عدالت.....	16 تا 31
الف. تحولات حقوقی.....	16 تا 18
ب. شرایط زندانها.....	19 تا 21
پ. اعدامها.....	22 تا 27
ت. سایر مجازاتهای ظالمانه و غیر انسانی.....	28
ث. مصونیت از مجازات.....	29 تا 31
بخش چهارم: حقوق زنان.....	31 تا 34
بخش پنجم: آزادی مذهب.....	35 تا 46
الف. بهاییان.....	36 تا 41
ب. مسیحیان.....	42 تا 43
پ. درویش مسلمان.....	44 تا 46
بخش ششم: اقلیتهای قومی (اتنیکی).....	47 تا 58
الف. پناهجویان افغان.....	51 تا 53
ب. عرب های اهوازی.....	54 تا 55
پ. کردها.....	56 تا 57
ت. سیستان و بلوچستان.....	58
بخش هفتم: مین های زمینی.....	65 تا 74
بخش هشتم: تحریم ها.....	65 تا 74
بخش نهم: نتیجه گیری ها و توصیه ها.....	5 تا 76

بخش اول: مقدمه

1. وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران همچنان نیازمند توجه جدی است و در زمینه هایی که سابقاً توسط مجمع عمومی سازمان ملل و یا مکانیسم های متعدد حقوق بشر مطرح شده هیچ نشانه ای از بهبود دیده نمیشود. این شامل پیشرفت در برآورده کردن تعهداتی که دولت ایران ظرف بررسی دوره ای (یو پی آر) سال 2010 پذیرفته نیز می باشد. تنش بین وجوه مختلف قوانین ایران و تعهدات حقوق بشری کشور همراه با کاربرد دمدمی مزاجانه از آن قوانینی که با استانداردهای بین المللی همساز هستند همچنان منابع عدم پیشرفت هستند. در نتیجه، تبعیض جنسیتی، همراه با نقض سیستماتیک حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی همچنان تصویر وضعیت حقوق بشر در کشور را ترسیم می کنند.
2. همکاری بی مبالات با مکانیسم های حقوق بشری سازمان ملل متحد همچنین باعث نگرانی های بیشتر در مورد پیروی ایران از تعهدات حقوق بشری خود میشود و کمبود شفافیت همچنان برای تلاشهایی که در راه تعیین میزان و ماهیت وضعیت حقوق بشری ایران انجام میشود ایجاد موانع میکند. دولت ایران در اظهار نظراتی که نسبت به این گزارش کرده است اظهار میکند که با مکانیسم های حقوق بشری سازمان ملل متحد همکاری میکند و این نکته را که ایران یکی از اعضای چندین معاهده بین المللی حقوق بشری است، در بررسی دوره ای جهانی (یو پی آر) سال 2010 شرکت کرده است که در طول آن 123 توصیه را پذیرفته است، اینکه در دو بررسی معاهده ظرف دو سال گذشته شرکت کرده، و اینکه به ارتباطاتی که توسط مکانیسم های خاص دریافت کرده پاسخ داده است را برجسته میسازد.
3. دولت ایران به 8 مورد از 28 مورد ارتباطاتی که در سال 2012 توسط مکانیسم های خاص ارسال شده بود پاسخ داد و همچنان در خصوص درخواستهای آنان برای دیدار از ایران سکوت اختیار کرده است. دولت ایران همچنین به 12 مورد ارتباطاتی که از ژانویه 2013 توسط گزارشگر ویژه ارسال شده بود پاسخ نداده است، که شامل سه ادعا نامه، نه تقاضای رسیدگی فوری، و چندین فرم درخواست اطلاعات که به وزارتخانه های مختلف ارسال شده بود تا در خصوص تأثیرات تحریم ها اطلاعات جمع آوری کند.
4. گزارشگر ویژه اطلاعات 137 مصاحبه که برای این گزارش انجام شده بودند را بررسی کرد تا بدینوسیله گزارشات را که توسط سازمانهای مدافع و حقوق بشری مطرح میشوند را تایید یا رد کند. شرح مصاحبه ها از منابعی که میل دارند در دسترس عموم قرار بگیرند در تارنمای گزارشگر ویژه قابل بررسی هستند¹. دولت یک اظهار نظر 52 صفحه ای در خصوص گزارش پیش رو ارائه کرد که در سراسر این گزارش به آن اشاره شده است و در تارنمای گزارشگر ویژه قابل بررسی است².
5. گزارشگر ویژه خوشنود است که در تاریخ 26 سپتامبر به وی اجازه ملاقات با جناب آقای محسن نظیری اصل، نماینده دایم جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد در ژنو داده شد و امیدوار است که امکانات بیشتری برای گفت و گو با مقامات ایران وجود داشته باشد. او فراخوان خود برای تعامل معنی دار و سازنده ایران با مکانیسم های حقوق بشری سازمان ملل متحد شامل اجازه ورود وی به ایران را مجدداً اعلام میکند. گزارشگر ویژه همچنین از آزادی چندین زندانی عقیدتی از جمله نسرین ستوده، وکیل و فعال حقوق بشر برجسته، در تاریخ 18 سپتامبر استقبال میکند و از دولت ایران میخواهد تا برپایه این تحولات مثبت صدها زندانی دیگری نیز که تنها به دلیل اجرای حقوق شان برای آزادی بیان، انجمن و تجمع دستگیر شده اند را آزاد کند.

1 <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

2 <http://www.shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/irans-reply-to-the-srs-october-2013-report/>

بخش دوم: آزادی بیان، دسترسی به اطلاعات و انجمن:

6. تعدادی از قوانین و سیاستهای ایران، شامل قانون مطبوعات مصوب سال 1986، قانون جرایم رایانه ای مصوب سال 2009، و قانون جرایم سایبری مصوب سال 2010 همچنان به نقض آزادیهای بیان و دسترسی به اطلاعات تحت قوانین بین المللی ادامه میدهند.³ همچنین گزارش هایی که اعلام میدارند دولت ایران 600 روزنامه نگار ایرانی را بخشی از یک شبکه "ضد حکومتی" میداند و اینکه روزنامه نگاران به این علت دستگیر شده اند تا از "فعالیت‌های فتنه گرانه" آنها جلوگیری شود باعث نگرانی است.⁴ و اینکه دولت دامنه بیان غیر مجاز را در فوریه 2013 به محتوای اینترنتی که یا تحریم انتخابات را تشویق میکرد و یا نامزدی را مورد مزاح قرار میداد گسترش داد.⁵ اظهارات دولت در مورد فوق اعلام میدارد که آزادی ها بوسیله رعایت موازین اسلامی تعیین میشود و مقامات منتخب قوانین را از طریق یک فرآیند دموکراتیک تعیین میکنند و بنابراین این قوانین آزادی بیان یا دسترسی به اطلاعات را نقض نمی کنند. گزارشگر ویژه به برجسته سازی خود در خصوص اینکه محدودیتهای آزادی بیان باید غیر مبهم و دقیق و دارای تضمین های کافی علیه سوء استفاده باشند ادامه میدهد.
7. طبق گزارشات در ماه جولای 2013 تعداد 67 کافی نت در ایران تعطیل شدند⁶، و گزارش شده که مقامات گفته اند نزدیک به 5 میلیون وبسایت فیلتر شده اند⁷، و در آوریل 2013 مقامات برآورد کردند که 1500 "وبسایت ضد مذهبی" مانند وبسایتهای طرفداران وهابیت یا بهابیت⁸، و همچنین وبسایتهایی که روی اخبار، موسیقی و حقوق زنان متمرکز هستند وبسایت هایی که توسط اقلیت های قومی (اتنیکی) و شبکه های اجتماعی اداره میشوند⁹ فیلتر شده اند.
8. مطابق گزارشات حداقل 40 روزنامه نگار همراه با 29 وبلاگ نویس و فعالان اینترنتی¹⁰ در حال حاضر در زندانهای ایران مشغول طی دوران محکومیت خود هستند و گزارش شده است که حداقل 23 روزنامه نگار از ژانویه 2013 دستگیر شده اند. این آمار شامل دستگیری 15 روزنامه نگار بین 25 و 27 ژانویه است که بزرگترین دستگیری دسته جمعی روزنامه نگاران از سال 2009¹¹ تا کنون بوده است، و همچنین 8 روزنامه نگار که بین 6 تا 7 ماه مارس 2013 دستگیر شدند¹². کلیه 40 روزنامه نگاری که در حال حاضر در حال

³ A/HRC/22/56; para 10-12

⁴ Payvand Iran, 3 May, 2013. Available from <http://www.payvand.com/news/13/mar/1027.html>

⁵ Iranian Infrastructure and Policy Report, February-March 2013 available from <http://smallmedia.org.uk/InfoFlowReportMARCH.pdf>

⁶ Tehran closes dozens of internet cafes, 27 July 2013. Available from <http://archive.radiozaman.com/english/content/tehran-closes-dozens-internet-cafes>; Tehran closes dozens of internet cafes, 28 July 2013. Available from <http://www.majzooban.org/en/news-and-exclusive-content/4372-tehran-closes-dozens-of-internet-cafes.html>

⁷ http://www.bbc.co.uk/persian/iran/2009/03/090328_ag_ra_internet1387.shtml

⁸ 17 April 2013. Available from http://itanalyze.com/news/2013/04/17/20866.php?utm_source=feedly

⁹ <http://www.itmen.ir/index.aspx?pid=10324&articleid=3954>

¹⁰ United for Iran. Available from <http://ppd.united4iran.org/>; Iran's prisoners of conscience – an interactive guide, 21 May 2013. Available from <http://www.theguardian.com/world/interactive/2013/may/21/iran-prisoners-of-conscience-interactive>; Iran Prisoner list. Available from <http://hyperactivist.info/ipr.html>

¹¹ CPJ Condemns journalists arrests in Iran, 28 January, 2013. Available <http://cpj.org/2013/01/cpj-condemns-iran-arrests.php>.

¹² Iran targets reformist press in the run-up to elections, 7 March 2013. Available from <http://www.cpj.org/2013/03/iran-targets-reformist-press-in-the-run-up-to-elec.php>

سپری کردن دوران محکومیت خود هستند یا به جرایم امنیتی و یا به جرایمی با ماهیت سیاسی محکوم شده اند و 18 نفر از آنها به جرم "تبلیغ علیه نظام" محکوم شده اند.¹³

9. مطابق گزارشات هفت نفر به جرایمی در ارتباط با نقش آنها به عنوان وکیل مدافع و مدیران وبسایت مجذوبان نور که وبسایتی برای گزارشهای حقوق بشری در مورد نقض حقوق جامعه در اویش گنابادی است محکوم شدند.¹⁴ احکام زندان آنان از هفت سال و نیم تا ده سال و نیم به اتهاماتی شامل "سازماندهی یک گروه غیرقانونی (مجدوبان نور) به قصد اخلال در امنیت ملی" و "تبلیغ علیه نظام" بوده است. مطابق گزارشات این افراد از تقاضای تجدید نظر در احکام خود به نشانه اعتراض به موازین غیر عادلانه محاکماتشان، شامل دسترسی نامکفی به مشاوره حقوقی، خودداری کرده اند. همچنین گزارش شده بود که یک وبلاگ نویس محافظه کار به نام مجتبی دانش طلب در تاریخ 9 آوریل 2013 بازداشت و به جرم توهین به رهبری و سایر مقامات ایرانی در نوشته های انتقادی که ادعا میشود در وبلاگ خود نوشته بود به شش ماه زندان و جریمه نقدی محکوم شد.¹⁵
10. برادران روزنامه نگار خسرو و مسعود کردپور در ماه مارس 2013 دستگیر شدند و به "محاربه، فساد فی الارض، تبلیغ علیه نظام، توهین به رهبری، و نشر اکاذیب" متهم شدند. مسعود کردپور در اولین جلسه محاکمه اش در ماه اوت 2013¹⁶، اعلام بیگناهی کرد و ابراز داشت که ارائه تجزیه و تحلیل و یا ابراز عقیده در مورد مشکلات در کردستان یک عمل مجرمانه نیست. آقایان خسرو و مسعود کردپور توسط دولت به همکاری با "گروههای تروریست" محکوم شدند اما به اعمال تروریستی محکوم نشدند.
11. همچنین، مدیر رادیوفردها آقای احمد مستوفی گزارش داد که در ماه مه 2013 حداقل در نه مورد اعضاء خانواده های کارکنان رادیوفردها مورد بازجویی قرار گرفتند و تحت فشار قرار گرفتند تا اقوام خود را تشویق کنند تا فعالیتهای خبرنگاری خود را متوقف کنند و در برخی موارد از آنها خواستند تا در مورد خویشاوندان خود جاسوسی کنند.¹⁷ گزارشگر ویژه همچنین در خصوص آزار و فشار روی اعضاء خانواده روزنامه نگاران، مخصوصاً آن گروه از روزنامه نگارانی که با رسانه های خارجی و بخصوص بی بی سی کار میکنند، گزارشهایی دریافت کرده است.
12. گزارشگر ویژه یک بررسی که در مورد دسترسی به مقالات فارسی زبان دانشنامه محبوب و با منبع باز ویکیپدیا تحقیق کرده است را مورد بررسی قرار داده است. این بررسی نشان داد که 974 مقاله فارسی زبان در مورد موضوعات بسیار گسترده ای در ایران فیلتر شده اند.¹⁸ این وبسایت و سایر وبسایتها یا از طریق فیلتر کلمات کلیدی که طبق کلماتی که در آدرس وبسایت هستند و یا با فیلتر کردن یک آدرس به خصوص برای دسترسی ایجاد مانع میکنند. به نظر می آید که فیلتر کلمات کلیدی همچنین مسئول دسترسی محدود به مقالات متعدد ویکیپدیاست که در آنها در خصوص سلامتی جنسی، آناتومی و یا فعالیتهای بدن در چارچوبهای علمی و یا بهداشت عمومی، از جمله مقالاتی که در مورد روابط جنسی امن و سیستم باروری مطالبی نوشته شده است.

¹³ 2012 prison census 232 journalists jailed worldwide, 1 December 2013. Available from <http://www.cpj.org/imprisoned/2012.php>

¹⁴ Collective Prison Sentence of Over 56 Years for Gonabadi Dervish Lawyers 13 July 2013. Available from <http://www.majzooban.org/en/sufi-news/4306-collective-prison-sentence-of-over-56-years-for-gonabadi-dervish-lawyers.html>

¹⁵ <http://www.teribon.ir/archives/202727>

¹⁶ <http://mukrian-news.blogspot.com/1392/05/14/post-33/>

¹⁷ As Elections Loom, So Do Threats Against Radio Farda, 3 September, 2013. Available from <http://www.rferl.org/content/radio-farda-family-threats-election/25010625.html>; <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

¹⁸ <http://cgcsblog.asc.upenn.edu/2013/10/01/citation-filtered/>

13. محدودیتهای مصنوعی که روی سرعت اتصال اینترنت گذاشته شده است نیز گزارش شده اند¹⁹. مطابق گزارشات در روزهای پس از اعلام اسامی کاندیداهای ریاست جمهوری که توسط شورای نگهبان تایید شده بودند تا روز انتخابات ریاست جمهوری سال 2013، سرعت متوسط اینترنت در حدود 70% افت داشت²⁰. در تاریخ 25 ژوئن 2013، وزیر ارتباطات و فن آوری اطلاعات ایران گزارش داد که "افت سرعت اینترنت (در زمان انتخابات سال 2013) به دلیل اقدامات امنیتی بود که در کشور آرامش برقرار شود"²¹.
14. گزارشگر ویژه همچنان نگران نقض مستمر آزادی انجمن از طریق استفاده بسیار گسترده از قوانین نظم عمومی و امنیت ملی می باشد، که منتج به ممنوعیتهای مستمر فعالیتهای برخی احزاب و همچنین آزار و اذیت مدافعان حقوق بشری که به فعالیتهای مسالمت آمیز برای پیشبرد حقوق بشر مشغول بوده اند یا به اجتماعات ایرانی کمکهای بشردوستانه میرسانده اند شده است. تخمین زده میشود که حداقل 500 مدافع حقوق بشر در حال حاضر در ایران در زندان به سر میبرند²². این شامل بازداشت مستمر بیش از ده فعال حقوق کارگری و در حدود 15 فعال حقوق دانشجویی است که همگی در حال سپری کردن احکام زندان پنج سال یا بیشتر برای دفاع مسالمت آمیز از حقوق کارگران و دانشجویان است²³.
15. گزارشگر ویژه همچنین گزارشاتی در مورد ادامه بازداشت حداقل 30 امدادگری دریافت کرده است که گفته میشود در ارتباط با فعالیتهای خود برای تامین سرپناه و نیازمندی ها به قربانیان زلزله اوت 2012 در آذربایجان شرقی دستگیر شده اند. مطابق گزارشات این افراد با اتهاماتی مانند "مشارکت در اجتماع و تباخی برای ارتکاب جرم علیه امنیت کشور" و مشارکت در تهدید بهداشت عمومی" روبرو شدند و حداقل سه نفر از امدادگران به بیش از دو سال زندان محکوم شدند²⁴.

بخش سوم: اجرای عدالت

الف. تحولات حقوقی

16. گزارشگر ویژه از تصمیم دولت ایران برای تعلیق تصمیم گیری در خصوص لایحه وکالت رسمی که در گزارشات گذشته اش از آن یاد کرده است استقبال می کند و دولت را تشویق میکند تا در خصوص پس گرفتن این لایحه اقدام کند²⁵. این لایحه نظارت دولتی بر کانون وکلای ایران را افزایش میدهد و امکان دارد احتمال دادرسی عادلانه را تضعیف کند²⁶.

¹⁹ Dimming the Internet: Detecting Throttling as a Mechanism of Censorship in Iran 20 June, 2013. Available from <http://cgcsblog.asc.upenn.edu/2013/06/20/dimming-the-internet-detecting-throttling-as-a-mechanism-of-censorship-in-iran-2/>

²⁰ Iranian Internet Infrastructure and Policy Report, April- June, 2013. Available on <http://smallmedia.org.uk/IIIPJune.pdf>

²¹ <http://www.rferl.org/content/iran-internet-disruptions-election/25028696.html>

²² United for Iran. Available from <http://ppd.united4iran.org/>; Iran's prisoners of conscience – an interactive guide , 21 May 2013. Available from <http://www.theguardian.com/world/interactive/2013/may/21/iran-prisoners-of-conscience-interactive>; Iran Prisoner List. Available from <http://hyperactivist.info/ipr.html>

²³ "Imprisoned Iranian Labor Activists on the Eve of the ILO Session," Iran Labor Report, 16 January 2013. Available from <http://iranlaborreport.com/?p=2290>;

http://www.mediafire.com/view/fbey8kidhbinfko/The_Right_to_Education_En.pdf

²⁴ Information submitted during interview submitted to the Special Rapporteur in March 2013; <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

²⁵ A/HRC/22/56 and A/67/369; <http://www.shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/index.1.html>

²⁶ <http://www.mehrnews.com/detail/News/2090331>; <http://www.isna.ir/fa/news/92040100629>

17. گزارشگر ویژه عمیقاً نگران اصلاحاتی در ماده 27 "لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست" است که در حال حاضر در مجلس تحت بررسی است و به سرپرست اجازه میدهد تا با فرزندخوانده خود، اگر "به مصلحت فرزند خوانده تشخیص" داده شود، ازدواج کند.²⁷ به نظر می آید این اصلاحیه رفاه کودکان دختری که وادار به ازدواج با سرپرست قانونی خود میشوند را مورد مخاطره قرار میدهد. در نامه ای که سازمان دفاع از قربانیان خشونت²⁸ در ژوئن 2013 به گزارشگر ویژه ارسال کرد، این سازمان که خود را به عنوان "سازمانی غیر دولتی، غیر انتفاعی و غیر سیاسی" توصیف میکند، گزارش داده است که "با توجه به قوانین ایران، هیچ رابطه قانونی مانند رابطه با فرزند طبیعی بین پدر و مادر خوانده و فرزندخوانده وجود ندارد، و بنابراین از لحاظ فقه دینی و حقوقی هیچ مانعی در راه ازدواج وجود ندارد." به علاوه، گزارشگر ویژه یادآور میشود که در این لایحه تبصره دیگری که اجازه میداد در صورتیکه متقاضیان همدم یک کودک غیرمسلمان وجود نداشته باشند سرپرستی کودک به یک خانواده مسلمان واگذار شود از این لایحه حذف شد و بدین ترتیب احتمالاً اصول 2 و 3 کنوانسیون حقوق کودک که تبعیض علیه کودکان را منع میکند و مقتضی میکند که سازمانهای رفاه اجتماعی گامهایی در راستای بهترین منافع کودک بردارند را تضعیف میکند.

18. همچنین، به رغم تلاشهای اخیر برای اصلاح قانون مجازات اسلامی در ایران، نگرانی هایی که قبلاً در گزارشات گزارشگر ویژه قید شده بودند همچنان پابرجا هستند.²⁹ برای مثال، قانون مجازات اسلامی همچنان "جرامی" که تحت استانداردهای قوانین بین المللی فاقد شرایط "جدی ترین" جرایم هستند را به عنوان جرایمی که مستوجب اشد مجازات می باشند محسوب میکند. این جرایم شامل زنا، قاچاق مواد مخدر، اعمال همجنسگرایانه، مصرف مکرر الکل، و توهین به پیامبر اسلام می باشند. قانون جدید مجازات اسلامی همچنان به تعاریف بسیار گسترده و مبهمی از قوانین امنیت ملی ادامه میدهد که تحت آن مقامات ایران میتوانند معترضان سیاسی را به دلیل فعالیتهای محافظت شده مورد تعقیب قضایی قرار داده، محکوم، و مجازات کنند. به علاوه به نظر می آید که قانون جدید طبقه بندی ها و تعاریف جرایم امنیت ملی را به نحوی گسترش داده است که شامل "قیام مسلحانه"، "افساد فی الارض"، و "آسیب به اقتصاد کشور" نیز میشود.³⁰ قانون مجازات اسلامی همچنین سنگسار را به عنوان روشی از اعدام برای افرادی که به زنا محکوم شده اند حفظ میکند³¹، قطع عضو و مصلوب کردن را برای سایر جرایم مانند "محاربه"³² حفظ می کند، و برای اعدام احتمالی کودکان مجوز میدهد.

ب: شرایط زندانها

19. گزارشگر ویژه نگران گزارشاتی در خصوص شرایط پزشکی شش زندانی است که ادعا شده از دسترسی مراقبت های پزشکی در خارج از زندان منع شده اند که ناقض قوانین و استانداردهای جهانی است که ارائه تغذیه و توجه پزشکی را الزام آور میکنند و شکنجه، رفتار و یا تنبیه های ظالمانه، غیر انسانی و یا اهانت آمیز را منع میکنند و اقتضا میکنند که با زندانیان "با انسانیت و احترام برای حیثیت ذاتی شخص انسان" رفتار شود.³³

20. همچنین، گزارشهای اخیر از زندانیان سابق زندانهای بندرعباس، اوین، کارون، مهاباد و رجایی شهر شرایط بسیار بد زندان را برای کلیه زندانیان توصیف می کنند. شهادت مصاحبه شوندهگان همچنان بر شرح جمعیت بیش از اندازه در زندانها، دسترسی محدود به نیازمندیهای بهداشتی، دسترسی نامکفی به مواد غذایی و درمان پزشکی، و جداسازی نامکفی میان افرادی که به جرمهای خشن محکوم شده اند و آنانی که به دلیل فعالیتهای

²⁷ http://rc.majlis.ir/fa/legal_draft/show/812037, article 27

²⁸ www.odvv.org

²⁹ The Islamic Penal Code was reportedly approved by the Guardian Council on 27 April 2013

³⁰ <http://www.hrw.org/node/109622/section/9>

³¹ <http://www.hrw.org/node/109622/section/7>

³² <http://www.hrw.org/node/109622/section/10>

³³ International Covenant on Civil and Political Rights art. 10; United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners, 30 August 1955. Available from <http://www.refworld.org/docid/3ae6b36e8.html>

محافظت شده و یا اقدامات غیر خشونت آمیز محکوم شده اند را توصیف میکند.³⁴ برای مثال، گزارش شده که بعضی از زندانیان به صورت مستمر دوره های چهار تا شش ماهه را بدون دسترسی کافی به میوه، پروتئین، و سایر نیازهای تغذیه ای سپری میکنند و اینکه زندانیان در زندان بندرعباس اینک وادار به خرید قند و شکر، گوشت، لبنیات، تخم مرغ، روغن آشپزی، و دارو هستند که طبق گزارشات برای بسیاری از زندانیان بی نهایت گران هستند.³⁵

21. دولت ایران در پاسخهای خود همچنان اعلام میدارد که تلاشهایی برای بهبود شرایط زندانها، شامل استانداردهای تغذیه و بهداشتی صورت گرفته است؛ اینکه بدرفتاری با زندانیان ممنوع است؛ و اینکه مقامات زندان در خصوص این موارد آموزشهای مناسب دریافت کرده اند. گزارشگر ویژه از این فرصت استفاده میکند تا مجدداً تمایل خود را برای دیدار از کشور ایران برای مشاهده نتایج این تلاشها و تحقیق بیشتر در خصوص ادعاهای فوق الذکر در خصوص شرایط زندانها مشاهده کند.

پ: اعدامها

22. گزارش 725 اعدامی که بین ژانویه 2012 و ژوئیه 2013 صورت گرفته اند باعث نگرانی ویژه هستند، که 202 مورد آنها طبق گزارشات در نیمه اول سال 2013 اجرا شدند که 135 مورد از این گروه رسماً توسط دولت اعلام شدند. اکثر اعدامها در ایران، از جمله چندین مورد اعدام در ملاء عام، همچنان مربوط به موارد قاچاق مواد مخدر هستند.³⁶ از زمانی که گزارشگر ویژه آغاز به نظارت بر وضعیت حقوق بشر در ایران شده است، در حدود 786 اعدام مطابق گزارشات به دلیل قاچاق مواد مخدر بوده اند که بر خلاف قوانین بین المللی می باشد.³⁷

23. اظهارات دریافتی از ایران متذکر میشوند که هیچ اجماع جهانی در مورد استفاده از مجازات اعدام وجود ندارد؛ بر این باور که قاچاق مواد مخدر یک جرم جدی است پافشاری میکنند؛ و اعلام میدارند که دفتر مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC) مراتب امتنان خود از تلاشهای ایران را بارها اعلام کرده است.³⁸ با وجود اینکه قاچاق مواد مخدر چالش بزرگی پیش روی جامعه جهانی است، اجماع جهانی بر این قرار گرفته است که این جرم شامل تعریف جرایم مستوجب اعدام نمیشود.

24. بنابراین گزارشگر ویژه قویاً از دولت ایران میخواهد تا قوانینی را که جرایم مربوط به قاچاق مواد مخدر را جرایم مستوجب اعدام میدانند بازنگری کند. وی همچنین کلیه سازمانهای ذیربط، از جمله سازمان ملل متحد را تشویق میکند تا حقوق بشر و دیدگاههای بشردوستانه را در کلیه موارد کمکهای فنی و برنامه ریزی در ایران مد نظر قرار دهند. این شامل گسترش طرحهای ظرفیت سازی UNODC با هدف اصلاح زندانها و سیستم قضایی و حصول اطمینان از اینکه این کمکها به نقض حقوق بشر کمک نکند، از جمله تربیت ماموران مرزی که

³⁴ Based on interviews with current or former prisoners in Iran, conducted and submitted to the Office of the Special Rapporteur between 24 December 2012 - 30 June 2013; <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

³⁵ Interview with source close to Mr. Ali Moradi, submitted to the Office of the Special Rapporteur, June 2013;

³⁶ "IHRCD Chart of Execution by the Islamic Republic of Iran - 2013," Iran Human Rights Documentation Center, Available from <http://www.iranhrdc.org/english/publications/1000000225-ihrcd-chart-of-executions-by-the-islamic-republic-of-iran-2013.html#.UcyZiRbNs23>

³⁷ "IHRCD Chart of Execution by the Islamic Republic of Iran (2011, 2012, and 2013)," Iran Human Rights Documentation Center, available from <http://www.iranhrdc.org/english/publications/1000000225-ihrcd-chart-of-executions-by-the-islamic-republic-of-iran-2013.html#.UcyZiRbNs23>

³⁸ <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

مسئول دستگیری قاچاقچیان مواد مخدری هستند که در نهایت بر خلاف قوانین بین المللی به اعدام محکوم میشوند.

25. گزارشات عمیقاً نگران کننده ای از اعدامهای مخفی در زندان وکیل آباد در مشهد، از جمله گزارشات اعدام صدها تبعه افغانستان به دلیل قاچاق مواد مخدر، نیز اطلاع داده شده است. به نقل از گروههای حقوق بشری و منابع آگاه، بین اکتبر 2012 و فوریه 2013 دو یا سه بار در هر هفته و در هر نوبت پنج نفر یا بیشتر در این زندان اعدام شدند.³⁹ در تاریخ 9 ژوئیه 2013، سفارت افغانستان در ایران گزارش داد که 12 تبعه افغانستان در کرج و اصفهان به جرایمی که ادعا شده در ارتباط با قاچاق مواد مخدر بوده اعدام شدند. سایر گزارشات اعلام کردند که ظرف شش ماه گذشته، حداقل 80 جسد از میان 100 تبعه افغانستانی که به جرم قاچاق مواد مخدر اعدام شده بودند به دهات کوچکی که در طول مرز ایران و افغانستان واقع شده اند بازگردانده شده اند و در حال حاضر برآورد میشود 4000 تبعه افغان در حال حاضر در ایران برای جرایم مربوط به مواد مخدر در انتظار اعدام می باشند.⁴⁰ دولت افغانستان از دولت ایران خواسته است تا احکام اعدام اتباع افغانستان را تعلیق یا متوقف کند.

26. همچنین اعدامهای سریع اتباع افغانستانی که سعی کرده اند غیر قانونی وارد ایران بشوند باعث نگرانی ویژه است. برای مثال، طبق گزارشات، در تاریخ 10 مه 2013، گاردهای مرزی ایران بر روی پناهجویان افغانی که تلاش میکردند از مرز عبور کنند و وارد ایران بشوند آتش گشودند.⁴¹ طبق گزارشات مختلف، وقتی ماموران دستور ایست دادند، گفته شده آنها بر روی 150 تا 300 نفر افغان آتش گشودند که بین 5 تا 10 افغان کشته شدند و در حدود 15 نفر مجروح شدند. بعضی از افراد کشته شده به مقامات افغانستان بازگردانده شدند اما برخی منابع میگویند که تعدادی از جسد ها هنوز در ایران هستند. یک فرمانده پلیس مرزی ملی افغانستان در ارتباط با نقش وی در تسهیل این عبور از مرز دستگیر شده است.

27. (26) همچنین، اجلاس عمومی سازمان ملل متحد در خصوص رشد صعودی تعداد اعدامها طی ماههای پس از انتخابات سال 2009 در ایران ابراز نگرانی کرد.⁴² گزارشگر ویژه به شدت نگران موج اعدامهایی است که در هفته های پس از انتخابات ریاست جمهوری سال 2013 مشاهده شده که طی آن 38 اعدام رسماً اعلام شده و حداقل 44 اعدام غیررسمی صورت گرفته است. تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به آمار اعلام شده آمارها که به دست گزارشگر ویژه رسیده است نشان میدهد که طی ماههای انتخابات، ایام نوروز و ماه مبارک رمضان تعداد اعدام های رسماً اعلام شده سقوط میکند. در مقابل، به نظر میرسد تعداد اعدامهای اعلام شده در سالگردهای اعتراضات گسترده، مانند سالگرد "قیام دانشجویی" سال 1999 (18 تیر 1378) و سالگرد حصر

³⁹ "New Executions in Vakilabad- About 500 Executions in One Prison Since October 2012- IHR Urges the International Community to Intervene Immediately", Iran Human Rights, 26 February 2013. Available from <http://iranhr.net/spip.php?article2729>, and an interview submitted to the office of the Special Rapporteur, July 2013.

⁴⁰ "Iran executions anger Afghan families" Aljazeera, 6 June 2013. Available from <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/06/201366102037670360.html>

⁴¹ "Afghan Senate Protests Killing of Afghans by Iranian Border Guards," Tolo News, 12 May, 2013. Available from <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/10477-afghan-senate-protests-killing-of-afghans-by-iranian-border-guards> and "Afghan protest at Iran shooting." BBC, 12 May 2013. Available from <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-22504646> and <http://uk.reuters.com/article/2013/05/11/uk-afghanistan-iran-migrants-idUKBRE94A09K20130511>

⁴² A/C.3/64/L.37; OP 3 (e); <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/LTD/N09/587/20/PDF/N0958720.pdf?OpenElement>

خانگی مهدی کروی و میرحسین موسوی در 14 فوریه 2011 (25 بهمن 1389)، تعداد اعدام های اعلام شده افزایش می یابد.⁴³

پ. سایر مجازاتهای بیرحمانه و غیر انسانی

28. در سال 1997، کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد اعلام کرد که شلاق، قطع اندام، و سنگسار از مصادیق شکنجه هستند و این مجازاتها را با استانداردهای حقوق بشری ناسازگار اعلام کرد. گزارشگر ویژه از گزارشاتی در مورد قطع اندام برای جرایمی مانند سرقت⁴⁴ و از گزارشاتی در باره شلاق زدن 123 نفر بین 1 ژوئیه 2012 تا 30 ژوئن 2013 برای جرایمی مانند "فتنه"، "اعمال منافی عفت"، "نوشیدن الکل"، "روابط نامشروع" و اعمال همجنسگرایانه بدون دخول بسیار ناراحت شده است.⁴⁵ یک گزارش نگران کننده دیگر که توسط خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) منتشر شد اعلام کرد که 10814 حکم شلاق تنها در استان مازندران ظرف تنها هشت ماه در سال 2012 در استان مازندران اجرا شده است.⁴⁶ این نگرانی ها همچنین توسط گزارشاتی در خصوص ساخت یک دستگاه قطع اندام در سال 2013 و نصب آن در یک میدان عمومی به منظور سرعت بخشیدن به اجرای احکام قطع اندام تشدید شده است.⁴⁷

ث. مصونیت

29. گزارشگر ویژه همچنان عمیقاً نگران کمبود پیشرفت در مورد پرونده ستار بهشتی، یک وبلاگ نویس که ادعا میشود در هنگام بازداشت در نوامبر 2012 در اثر شکنجه جان خود را از دست داد. در ماه ژوئن 2013، اعضاء خانواده وی گزارش دادند که علیرغم تقاضاهای مکرر برای تحقیقات رسمی در خصوص مرگ آقای بهشتی، هیچ اقدام حقوقی تا کنون برای پیگیری این پرونده انجام نشده است.⁴⁸

30. گزارشگر ویژه نگران کمبود پیشرفت در توجه به نگرانی هایی که توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد در خصوص عکس العمل ایران نسبت به اعتراضات پس از انتخابات سال 2009 مطرح شد، از جمله دستگیری ها و بازداشت های خودسرانه دانشجویان و سایر افرادی که در حال اجرای حقوق خویش به تجمع و انجمن مسالمت آمیز و آزادی عقیده و بیان بودند، که به چندین مرگ و جراحت منتج شد، می باشد.⁴⁹ این نگرانی شامل محاکمه قضات سعید مرتضوی و اکبر حیدری فرد است که در فوریه 2013 آغاز شده است و آنان را به بازداشت غیر قانونی و مشارکت در شکنجه دانشجویان معترض که به مرگ سه معترض در بازداشتگاه کهریزک در هفته های پس از انتخابات سال 2009 منتهی شد متهم کرده است.⁵⁰ شهود شاکیان مطابق گزارشات نتوانستند شهادت خود را به دادگاه ارائه بدهند و انتشار اطلاعات در خصوص موقوف دادگاه نیز مطابق گزارشات ممنوع بوده است.⁵¹ در نتیجه، در 2 ژوئیه 2013، مدیر عامل خبرگزاری نیمه رسمی مهر بازداشت، بازجویی، و متهم شد و پس از

⁴³ "Relationship between political events and the death penalty trends in Iran," Iran Human Rights, 11 July 2013. Available on <http://iranhr.net/spip.php?article2831>

⁴⁴ <https://www.hra-news.org/1389-01-27-05-27-51/16205-1.html>

⁴⁵ Information submitted by the Boroumand Foundation to the Office of the Special Rapporteur, July 2013

⁴⁶ "Flogging in Mazandaran: A Total of 10,815 Individuals Received Lashes in Eight Months," The Boroumand Foundation, 31 December, 2012. Available from <http://www.iranrights.org/english/document-2307.php>

⁴⁷ "Iran Uses Machine to Amputate Criminal's Finger in Public," ABCNews, 29 Jan 2013, Available from <http://abcnews.go.com/blogs/headlines/2013/01/iran-uses-machine-to-amputate-criminals-finger-in-public/>

⁴⁸ Interview with members of the Beheshti family, 26 June 2013; <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

⁴⁹ Situation of human rights in the Islamic Republic of Iran, A/C.3/64/L.37, 29 October 2009. Available from http://news.bahai.org/sites/news.bahai.org/files/documentlibrary/iu_UN_Resolution_Nov_2009.pdf

⁵⁰ <http://khabaronline.ir/detail/279221/society/judiciary>

⁵¹ <http://ilna.ir/news/news.cfm?id=67325>

هشت ساعت آزاد شد.⁵² طبق گزارشات، متهمین از مقامات قضایی خود و استخدام در مناصب دولتی به مدت پنج سال به دلیل "بازداشت غیر قانونی" منفصل شده اند. متهم اصلی، سعید مرتضوی، مطابق گزارشات به پرداخت مبلغ 200 هزار تومان به اتهام تهیه "گزارش خلاف واقع" محکوم شد و از جرم "معاونت در قتل" تبرئه شد.⁵³

31. افرادی کماکان به گزارشگر ویژه مراجعه میکنند تا ادعای ناپدید شدن، شکنجه و اعدامهای خلاصه بین سالهای 1980 تا 1990 را در میان بگذارند. چندین نفر، شامل اعضاء گروه "مادران عزدار پارک لاله/مادران خاوران" همچنین موارد آزار و اذیت مستمر افرادی که به دنبال اطلاعات برای این ناپدید شدنها، و یا به دنبال عدالت برای اعدامیهای دهه فوق الذکر بوده اند را در میان گذاشته اند. گزارشگر ویژه همچنان اعتقاد دارد که در موقعیتی نیست که موارد فوق را بررسی کند و یادآور میشود که نماینده ویژه سازمان ملل، رینالدو گالیندوپل این مسئله را بررسی کرد و نتیجه گیری کرد که این ادعاها مطابق عرف بین المللی نیازمند تحقیقات مشروح و اطلاعات از دولت ایران هستند. اما عدم تحقیق در خصوص این موارد تا کنون همچنان باعث تضعیف دولت ایران در قبال تعهداتی که نسبت به مبارزه با مصونیت، تقویت حقوق قربانیان نسبت به جبران خسارت و حصول اطمینان از عدم اتفاق مجدد از طریق کسب اطمینان نسبت به مسئولیت کیفری و مجازات عاملان و همدستان آنهايي که حقوق بشر را نقض می کنند بوده است.

بخش چهارم: حقوق زنان

32. دولت ایران هشت مورد از 13 توصیه ای که در گزارش دوره ای جهانی سال 2010 در خصوص حقوق زنان ارائه شده بود را قبول کرد. در سال 2011، کمیته حقوق بشر توصیه کرد که ایران قانون مدنی و قانون حمایت از خانواده خود را اصلاح کند تا به زنان دسترسی برابر به قوانین، شامل ازدواج، طلاق، حضانت، ارث، انتقال تابعیت و آزادی حرکت بدهد. در ماه مه 2013، کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ESCR) به ایران توصیه کرد که از حقوق زنان برای اشتغال کسب اطمینان کند و کلیه محدودیتهای دسترسی مساوی زنان به تمام وجوه تحصیلات دانشگاهی را از میان بردارد.⁵⁴ کمیته حقوق بشر همچنین دولت ایران را تشویق کرد تا اقدامات فعالی اتخاذ کند تا از ازدواجهای اجباری، زود هنگام، و موقت دختران پیشگیری کند.

33. شورای نگهبان در آوریل 2013 اصلاحات مجلس به قانون حمایت از خانواده را تصویب کرد. این اصلاحات به زنان حق دسترسی بی قید و شرط به مقرری بازنشستگی شوهر خود را در صورت مرگ وی اعطا می کنند، در صورتیکه سابقاً زنانی که مجدداً ازدواج میکردند یا شاغل بودند از ارث بردن مقرری بازنشستگی شوهر خود محروم میشدند.⁵⁵ این اصلاحات همچنین حضور مشاوران حقوقی در کلیه پرونده های دادگاه خانواده، از جمله طلاق و یا پرونده های فرزندخواندگی را الزامی میکند تا اطمینان حاصل شود که بهترین منافع زنان و خانواده هایشان مد نظر قرار گرفته است.⁵⁶

34. قوانین و سیاستهایی که همچنان دسترسی زنان به نقش های تصمیم گیرنده را محدود میکنند و باعث جلوگیری از پیشرفتهایی که زنان به واسطه آموزش عالی به آن دست یافته اند میشود باعث نگرانی است. دولت سیاستهایی را که به تعداد بیشتری از متقاضیان مرد اجازه میدهند تا در برخی رشته های دانشگاهی در سراسر کشور تحصیل کنند را هنوز مورد بررسی مجدد خود قرار نداده است که از ثبت نام زنان در 77 زمینه آموزش و

⁵² <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13920412001350>

⁵³ "Astonishment at Kahrizak Ruling: Mortazavi Sentenced to \$60 Fine and Five Years' Dismissal From Government Jobs," International Campaign for human rights in Iran. 3 July, 2013. Available from http://www.iranhumanrights.org/2013/07/mortazavi_sentence/

⁵⁴ A/HRC/22/56; Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran, para 44-52

⁵⁵ <http://www.rooznamehrasmi.ir/Laws/ShowLaw.aspx?Code=847>

⁵⁶ <http://www.rooznamehrasmi.ir/Laws/ShowLaw.aspx?Code=847>, section 2, arts. 2 and 17

صدها درس در سال تحصیلی 2012-2013 جلوگیری کرده⁵⁷ و یا رشته "مطالعات زنان" را با رشته "حقوق زنان در اسلام" در دانشگاهها جایگزین کرده است.⁵⁸ به علاوه، کلیه 30 زنی که در انتخابات ریاست جمهوری ماه ژوئن سال 2013 اعلام نامزدی کردند رد صلاحیت شدند. در تاریخ 29 ماه مه 2013، گزارشگر ویژه همراه با چندین کارشناس ویژه دیگر سازمان ملل متحد نگرانی خود از این رفتار تبعیض آمیز اعلام کردند.⁵⁹ 35. اظهارات ایران نسبت به این گزارش اعلام میدارند که تمام نامزدهای زن به دلیل کمبود "تجربیات اجرایی و سیاسی" رد صلاحیت شده اند و جنسیت یکی از عوامل تعیین کننده نبوده است. دولت همچنین خواستار توجه به تلاشهای دولت برای مورد نظر قرار دادن خشونت خانگی و اقدام در راستای درمان قربانیان خشونت خانگی و حذف تبعیض علیه زنان است که به زنان اجازه میدهد "در جلسات تصمیم گیری دولت که به موضوعات محیط زیست، اقتصاد و بهداشت رسیدگی میکند" حضور داشته باشند.

بخش پنجم: آزادی مذهب

36. دولت ایران ده توصیه مربوط به آزادی مذهب را در بررسی دوره ای جهانی سال 2010 خود، شامل توصیه هایی برای حصول اطمینان از دسترسی به حقوقی که توسط قوانین بین المللی برای اعضاء کلیه گروه های مذهبی تضمین شده اند، را پذیرفت.⁶⁰ اما گزارشات همچنان ادعا می کنند که علاوه بر محدودیت بر آزادی بیان، اجتماعات و انجمن، اعضاء مذاهب به رسمیت شناخته شده و به رسمیت شناخته نشده مانند بهاییان، مسیحیان، مسلمانان سنی ها، پیروان یارسان، و اعضاء سایر جوامع مذهبی به نحو فزاینده ای مورد انواع مختلف تبعیض های قانونی، شامل استخدام و تحصیل میشوند و غالباً مورد دستگیری های خودسرانه، شکنجه و بدرفتاری قرار میگیرند.

37. در پاسخ های خود به گزارش فعلی، دولت ایران به این نکته اشاره میکند که چندین توصیه بررسی دوره ای که به قصد تقویت آزادی مذهب در کشور بوده اند را پذیرفته است؛ و اینکه قانون اساسی ایران تنها ادیان زرتشتی، مسیحیت، و کلیمی را اقلیت مذهبی رسمی تلقی میکند؛ و اینکه پیروان این مذاهب حق دارند تا باورهای خود را "در محدوده قانون" اجرا کنند، که بر پایه شریعت اسلامی استوار شده است.

الف: بهاییان

38. گزارش شده است که در ماه مه 2013 حداقل 109 بهایی در زندان هستند. گزارشگر ویژه و چندین کارشناس سازمان ملل متحد با هم خواستار آزادی هفت رهبر بهایی شدند که پنج سال پیش به بیست سال زندان، که طولانی ترین مدت محکومیت در میان کلیه زندانیان عقیدتی فعلی محسوب میشود، محکوم شدند.⁶¹ مصاحبه شوندگان بین دسامبر 2012 و ماه مه 2013 گزارش دادند که ادعا میشود بعضی بهاییان در بازداشت با شکنجه و بدرفتاری در غالب ضرب شدید و بدرفتاری کلامی موهن به باورهای مذهبی آنان روبرو شده اند.

39. کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ESCR) اخیراً به ایران در خصوص تضمین هایی علیه تبعیض قانونی و عملی علیه اعضاء جامعه بهایی توصیه هایی کرده است؛ این توصیه ها شامل دسترسی بهاییان به

⁵⁷ A/HRC/22/56, pg. 14

⁵⁸ <http://www.entekhab.ir/fa/news/64195/>

⁵⁹ <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=13373&LangID=E>

⁶⁰ "Accelerating efforts to eliminate all forms of violence against women: ensuring due diligence in prevention," A/HRC/14/12 30 June 2010. Available from

http://www.endvawnow.org/uploads/browser/files/hrc_res_14_12_final_en.pdf and A/HRC/14/12/Add.1

⁶¹ "UN human rights experts urge Iran to release Baha'i community leaders," United Nations Special Rapporteur on the situation of human rights in the Islamic Republic of Iran, 13 May 2013. Available from <http://www.shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/press-releases/3191-un-human-rights-experts-urge-iran-to-release-baha-i-community-leaders.html>

برنامه های اجتماعی و تحصیل می باشد.⁶² اجلاس عمومی سازمان ملل متحد نیز توصیه های مشابهی در نشست شصت و هفتم خود به دولت ایران کرد و خواستار آزادی زندانیان عقیدتی بهایی، شامل رهبران فوق الذکر که از سال 2008 در زندان به سر می برند شد.⁶³

40. با این حال، گزارشگر ویژه به صورت مستمر شاهد روند صعودی الگوی نقض سیستماتیک حقوق بشری است که اعضاء جامعه بهایی را مورد هدف قرار میدهد و آنها با دستگیریهایی خودسرانه، شکنجه و بدرفتاری؛ اتهامات امنیت ملی برای فعال بودن در مسایل مذهبی؛ محدودیت بر انجام مناسک مذهبی؛ محرومیت از آموزش عالی؛ موانع برای استخدام دولتی؛ و بدرفتاری در مدارس روبرو هستند.

41. گزارش شده است که متقاضیان ورود به دانشگاه ملزم به اعلام باورهای مذهبی خود به اسلام یا یکی دیگر از مذاهب به رسمیت شناخته شده در ایران می باشند.⁶⁴ مطابق گزارشات، متقاضیان بهایی که مذهب خود را به صورت دقیق اعلام نمیکنند در صورت شناسایی در معرض خطر اخراج قرار میگیرند.⁶⁵ گزارشاتی که به گزارشگر ویژه ارسال شده است همچنین اعلام میکنند که از سال 2005 تا کنون در حدود 300 مورد بدرفتاری با کودکان و نوجوانان بهایی توسط آموزگاران و مقامات مدارس مستند شده است که شامل موارد آزار و اذیت، بدگویی، و بدرفتاری فیزیکی در مقاطع راهنمایی و دبیرستان می باشد. ادعا شده است که پیروان آیین بهایی همچنین توسط معلمان خود برای تغییر مذهب خود به اسلام تحت فشار قرار گرفته اند و طبق گزارشات برخی دانش آموزان همچنین اخراج شده اند و یا تهدید به اخراج شده اند.⁶⁶

42. اظهار نظر دولت ایران در خصوص ادعاهای فوق اعلام میدارد که بهایی ها از کلیه حقوق شهروندی برخوردارند و از دانشگاهها اخراج نمیشوند و یا از حقوق خود به دلیل باورهایشان محروم نمیشوند. این اظهار نظرها همچنین ابراز میکنند که ایران ماده 18 (3) میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR)، که اجازه کاربرد محدودیتهای بسیار مشخص برای آزادی باورهای دینی به دلایل محافظت از امنیت ملی و نظم عمومی را میدهد، را به نوعی تفسیر میکند که آن را قابل اطلاق به فعالیتهایی مانند تبلیغ کردن باورهای بهاییان در دانشگاهها میداند، چون این فعالیتهای "احساسات را بر می انگیزند... به ایجاد اختلال در نظم دانشگاه منتج میشوند."

ب. مسیحیان

43. منابع اعلام کرده اند که حداقل 20 مسیحی در ژوئیه 2013 در زندان بوده اند. به علاوه، گزارشات همچنان مبین نقض حقوق مسیحیان، به خصوص گروههای مسیحیان پروتستان انجیلی می باشد که بسیاری از آنان نوکیش هستند و دین خود را به مسلمانان ایرانی تبلیغ میکنند و به آنان خدمات ارائه میکنند. گزارشات جدید همچنین اعلام میکنند که مقامات به کلیساهای پروتستانی که مجوز فعالیت دارند فشار می آورند تا شرکت ایرانیان فارسی زبان و همچنین ایرانیان مسلمان زاده را در مراسم نیایش محدود کنند و اینکه حمله به کلیساهای خانگی و تعطیل کردن آنها امری مستمر است. طبق گزارشات منابع از سال 2010 تا کنون بیش از 300 مسیحی دستگیر شده اند و دهها رهبر کلیسا و اعضاء فعال جوامع مسیحی طبق گزارشات در رابطه با فعالیتهای کلیساییشان مانند برنامه ریزی

⁶² Concluding observations on the second periodic report of the Islamic Republic of Iran, adopted by the Committee at its fiftieth session, E/C.12/IRN/CO/2, 17 May 2013 Available from www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/docs/co/E-C-12-IRN-CO-2.doc.

⁶³ "Situation of human rights in the Islamic Republic of Iran" A/RES/67/182, 20 March 2013. Available from <http://www.refworld.org/pdfid/51e660134.pdf>.

⁶⁴ <http://www.ghavanin.ir/detail.asp?id=6918>

⁶⁵ <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

⁶⁶ Information submitted by the Bahai International Council; <http://www.bic.org>

جلسات نیایش گروهی، تبلیغ، و حضور در سمینارهای مسیحی در خارج از کشور به جرایم امنیت ملی محکوم شده اند.⁶⁷

44. دولت ایران متذکر میشود که در فرآیند قضایی مذهب افراد مورد توجه قرار نمیگیرد و اینکه مسیحیان در برابر قانون با سایر شهروندان مساوی هستند. دولت همچنین تاکید میکند که تقاضاهای صدور مجوز برای تاسیس کلیسا مورد بررسی مساوی قرار میگیرند. با این حال دولت متذکر میشود که به رسمیت شناختن یک مذهب اعضاء آن مذهب را از تعقیب قضایی برای "مسایل غیر قانونی" معاف نمیکند.

پ. درویش مسلمان

45. مسلمانانی که به فرقه های مختلف تعلق دارند، مانند درویش نعمت الهی گنابادی، مطابق گزارشات همچنان با طیف وسیعی از موارد نقض حقوق بشر از جمله حمله به مراکز نیایش آنها، تخریب گورستانهای جوامع آنها، دستگیری، و شکنجه رهبران روبرو هستند. تا ماه ژوئیه 2013، 14 درویش گنابادی در زندانهای ایران بازداشت بودند.

46. طبق اطلاعاتی که به گزارشگر ویژه ارسال شده است، در تاریخ 15 ژانویه 2013 نیروهای امنیتی طبق گزارشات بدون حکم قضایی به یک مراسم نیایش درویش گنابادی که در حیاط یک منزل شخصی در شهرکرد⁶⁸ برگزار میشد وارد شدند. منابع گزارش میدهند که شرکت کنندگان در این گردهمایی برای مدت کوتاهی دستگیر شدند و مقامات اعلام کردند که قصد دارند منزلی که میزبان جلسه بود را تخریب کنند⁶⁹ و این باعث شد در بیرون این منزل به مدت تقریباً یک ماه تظاهراتی انجام شود تا تهدید تخریب کاهش یافت.

47. دولت ایران میگوید که درویش شهروندان کامل و مساوی ایران هستند، اما برخی درویش اماکن نیایش خود را بدون مجوزهای رسمی برپا میکنند و تخریب تنها زمانی صورت میگیرد که ثبت مناسب مکان نیایش واقع نشده باشد و این تخریب به دلیل باورهای مذهبی افراد نیست. اما همچنین در مورد درویش میگوید که مطابق قوانین ایران "اقدامات غیر قانونی ایجاد اختلاف در نظم و امنیت عمومی" را مورد تعقیب قضایی قرار میدهد، بدون اینکه مشخص کند در این مورد بخصوص این اقدامات چه میتوانند باشند.

بخش چهارم: اقلیت های قومی (اتنیکی)

48. اجلاس عمومی سازمان ملل نگرانی خود در خصوص نقض حقوق بشر افرادی که متعلق به اقلیت های قومی (اتنیکی)، زبانی و یا سایر گروههای اقلیت هستند، از جمله عرب ها، آذری ها، بلوچ ها، کردها و مدافعان آنها را اعلام کرد و از دولت ایران خواست تا کلیه اشکال تبعیض و سایر انواع نقض حقوق بشر علیه این افراد را در قوانین و عملکرد خود حذف کند. دولت ایران تعهد خود را به تضمین این حقوق در دومین گزارش دوره ای خود به کمیته (ESCR) در ماه مه 2013 اعلام کرد و فهرستی از منابع حقوقی و فعالیتهای عملی خود در این راستا را اعلام کرد. این فهرست شامل چندین اصل از قانون اساسی ایران، برنامه های توسعه سوم و چهارم کشور، چشم انداز بیست ساله کشور، و تلاش برای تولید صدها نشریه و برنامه ریزی مراسم فرهنگی که هویت فرهنگی را ارتقاء میدهند می باشد.

49. با این حال، کمیته (CESCR) نگرانی خود را در خصوص تاثیر تبعیض حکومتی علیه اقلیت ها در استفاده از کلیه حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بیان کرده و چندین توصیه در این خصوص ارائه کرده است. این توصیه ها شامل نیاز برای حصول اطمینان از انطباق کامل شیوه های گزینش در ایران، که شرایط استخدام در

⁶⁷ <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

⁶⁸ <http://www.majzooban.org/en/sufi-news/3610-further-news-increased-security-forces-and-surrounded-the-dervishes-in-a-tight-circle.html>

⁶⁹ Ibid; <http://www.majzooban.org/en/sufi-news/3608-urgent-news-loaders-ready-to-demolish-gonabadi-dervishes-worship-place-in-shahrekord-surrounded-by-security-forces.html>

دولت و نیز طبق گزارشات استخدام در بخش خصوصی را بر پایه عقاید سیاسی، وابستگی‌های سیاسی پیشین، حمایت، و یا وابستگی مذهبی افراد قرار می‌دهد است. این کمیته همچنین نگرانی خود را در خصوص فقر شدید و استاندارد زندگی نامکفی که اقلیت‌های قومی (اتنیکی) با آن روبرو هستند را اعلام کرد و از ایران خواست تا گام‌های فوری برای بهبود دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت مکفی، برق، امکانات حمل و نقل، مدارس و مراکز درمانی در مناطقی که به صورت سنتی سکنه آن از اقلیت‌های قومی (اتنیکی) هستند را بردارد.

50. با این حال گزارشات جزئیات نقض چندجانبه حقوق اقلیت‌های قومی (اتنیکی) در ایران همچنان پدیدار میشوند. این حقوق شامل حق تحرک، حق استفاده آشکار از فرهنگ و زبان، حق کار کردن و دسترسی به شرایط امن کاری، و حق دسترسی به یک استاندارد زندگی مکفی بدون هیچگونه تبعیض را شامل میشوند.⁷⁰

51. اظهارات ایران گزارشات قبلی را رد میکنند و تذکر می‌دهند که قانون اساسی ایران حقوق مساوی برای کلیه شهروندان بدون توجه به قومیت را تضمین میکند و به همکاری ایران با کمیته ESCR به عنوان مدارک بیشتری از اینکه "هیچ نوع تبعیضی از هر نوع... علیه گروه‌های اقلیت قومی (اتنیکی) کشور وجود ندارد" اشاره میکند. دولت ایران همچنین متذکر میشود که اعضاء گروه‌های اقلیت قومی (اتنیکی) به پست‌های عالی، از جمله "سطوح بالای مدیریت" دست یافته‌اند و اینکه دولت گام‌هایی برای بهبود وضعیت اقتصادی ایرانیان بدون توجه به قومیت آنها برداشته است که شامل سرمایه‌گذاری در پروژه‌هایی که با هدف افزایش دسترسی به آب، خدمات بهداشتی، برق، و مسکن ایجاد شده‌اند می‌باشد.

الف: پناهجویان افغان

52. ایران میزبان یکی از بزرگترین جمعیت‌های پناهجویان در جهان است. برآورد میشود که در حدود 882700 پناهجو در ایران به ثبت رسیده‌اند که تا دسامبر 2011 شامل 840200 افغان و 42500 عراقی بود.⁷¹ در حدود یک میلیون و نیم مهاجر غیر قانونی افغان نیز در کشور وجود دارند.⁷² دولت ایران چندین اقدام حمایتی برای پناهجویان اجرا کرده است که شامل تصمیمی برای صدور اجازه کار برای پناهجویان زن، ارائه طرح بیمه بهداشت و درمان به پناهجویان، و اجازه صدور ویزای دانشجویی برای دختران پناهجویی که به دانشگاه‌ها پذیرفته میشوند است. در حدود 135000 خانواده افغان‌های بدون مدرک نشده از شرایط اقامت موقت تحت برنامه جامع عادی سازی در سال 2011 استفاده کردند.⁷³ که طی آن خارجیانی بدون مدرک توانستند برای یک سال اقامت در ایران تقاضای ویزا کنند و دوبار نیز امکان تمدید این ویزا را داشته باشند.⁷⁴ دولت ایران قصد دارد نسبت به صدور در حدود 15000 ویزا در ماه در افغانستان اقدام کند که شامل اجازه کار نیز می‌باشند.⁷⁵

53. در سال 2010-2011، در حدود 500 هزار ایرانی با اتباع خارجی ازدواج کردند که اغلب پناهجویان افغان یا عراقی بودند. زنان ایرانی برای ازدواج با یک تبعه خارجی نیازمند اجازه دولت هستند⁷⁶ و اداره کل امور اتباع و مهاجرین خارجی اعلام کرد که ازدواجهای بین مهاجران غیرقانونی و ایرانیان به رسمیت شناخته نخواهد شد.⁷⁷ بیش از 32000 کودک در ازدواجهای غیر رسمی بین زنان ایرانی و پناهجویان به دنیا می‌آیند که بسیاری از آنها شناسنامه یا شناسایی رسمی در ایران ندارند. همچنین زنها نمیتوانند ملیت و تابعیت خود را به همسران یا فرزندان

⁷⁰ ICESCR Articles 6, 7, 11, and 2, respectively

⁷¹ <http://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21571935-irans-economy-slides-afghan-refugees-are-being-penalised-go-back-home>

⁷² <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/page?page=49e486f96&submit=GO>

⁷³ [http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home/opendocPDFViewer.html?docid=51b1d618b&query=refugees](http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home/opendocPDFViewer.html?docid=51b1d618b&query=refugees%20iran%20education)

⁷⁴ http://www.nrc.no/arch/_img/9674602.pdf

⁷⁵ http://www.nrc.no/arch/_img/9677777.pdf

⁷⁶ http://www.nrc.no/arch/_img/9674600.pdf

⁷⁷ <http://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21571935-irans-economy-slides-afghan-refugees-are-being-penalised-go-back-home>

خود منتقل کنند که باعث شده هزاران کودکی که از زنان ایرانی که با پناهجویان افغان یا عراقی ازدواج کرده اند به دنیا آمده اند بی وطن شوند.⁷⁸ در نتیجه، بسیاری از فرزندان این ازدواج ها از موقعیت های تحصیلی و پوشش خدمات درمانی محروم میشوند.⁷⁹ همچنین نزدیک به 70% کودکان خیابانی در ایران خارجی هستند. بسیاری از کودکان خیابانی توسط پدران و مادرانشان وادار به تکیه در خیابانها و یا کار میشوند. در پاسخ، مقامات تهدید کرده اند که مجوزهای اقامت این پدران و مادران را باطل کنند که توانایی آنها برای اقامت قانونی در ایران را از آنان سلب خواهد کرد.⁸⁰

54. در اوت 2012، وزارت علوم که مسئول اجرای دسترسی به آموزش عالی است، لیستی از استانها و شهرهایی که در آنها اتباع خارجی از اقامت و یا تحصیل در دانشگاه محرومند را منتشر کرد.⁸¹ اتباع افغانستان از اقامت در 16 استان از 31 استان ایران و در بخشهایی از 13 استان دیگر⁸² محرومند که بر خلاف قوانین بین المللی است.⁸³ برای مثال، سیاست ممنوعیت اتباع افغانستان از اقامت در استان مازندران در شمال ایران در سال 2012 آغاز شد.⁸⁴ برآورد میشود که در حدود 95% جمعیت 40 هزار نفری اتباع خارجی مازندران افغان هستند.⁸⁵ مطابق گزارشات مقامات دولتی اعلام کرده اند که "همه باید این قانون را در راستای پاکسازی استان از اتباع بیگانه اجرا کنند... امروز دیگر حضور افغانها برای مازندران یک تهدید به شمار می رود... مازندران به دلیل گردشگرپذیر بودن نمی تواند حضور این اتباع را بپذیرد."⁸⁶

ب. عرب های اهوازی

55. علیرغم تقاضاهای بین المللی، پنج فعال فرهنگی جامعه عربهای اهوازی ایران به جرم "تجمع و تبنانی علیه امنیت ملی"، "تبلیغ علیه نظام"، "محاربه"، و "فساد فی الارض" همچنان در خطر فوری اعدام به سر می برند.⁸⁷ گزارشات گسترده ای وجود دارد که این افراد در زمان بازجویی مورد شکنجه قرار گرفته و وادار به اعترافات شدند که بعدا علیه آنان در ارتباط با اعتراضاتی که در سالهای 2011 و 2012 در سراسر استان خوزستان صورت گرفته استفاده شده است.⁸⁸ مطابق گزارشات این افراد در زندان در اعتراض به شکنجه و بدرفتاری دست به اعتصاب غذای خشک زده اند.⁸⁹ همچنین چهار مدیر بانک و تاجر ایرانی، شامل آقای مه آفرید امیرخسروی، مطابق گزارشات در حال حاضر در انتظار اعدام به اتهام "اختلال در سیستم اقتصادی کشور از طریق تبنانی و فساد در شبکه بانکی" به سر می برند.⁹⁰

⁷⁸ A/HRC/22/56

⁷⁹ http://www.nrc.no/arch/_img/9674600.pdf

⁸⁰ http://www.nrc.no/arch/_img/9677777.pdf

⁸¹ <http://sanjesh.org/FullStory.aspx?gid=12&id=465>

⁸² <http://sanjesh.org/FullStory.aspx?gid=12&id=465>

⁸³ Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination; Art 5, section (d)

⁸⁴ <http://www3.irna.ir/fa/News/153466> ; <http://justiceforiran.org/reports/english-iran-an-afghan-free-zone/?lang=en>

⁸⁵ <http://www.mehrnews.com/TextVersionDetail/1619096>

⁸⁶ <http://bafia.moi.ir/Portal/Home/ShowPage.aspx?Object=News&CategoryID=a25b3683-80cc-48ec-810c-29ca2ea14479&WebPartID=2cf28dbc-3f15-4428-9e4a-31c5d129acf6&ID=8b0e4d94-bb24-4c0c-af83-2fd8be7bfff3c> ; <http://justiceforiran.org/reports/english-iran-an-afghan-free-zone/?lang=en>

⁸⁷ <http://www.refworld.org/docid/5102692f2.html>; <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/>

⁸⁸ "Iranian Ahwazi Arabs on Hunger Strike Over Death Sentences," The Guardian, <http://www.guardian.co.uk/world/iran-blog/2013/mar/27/iranian-activists-hunger-strike-sentences>

⁸⁹ <http://www.guardian.co.uk/world/iran-blog/2013/mar/27/iranian-activists-hunger-strike-sentences>

⁹⁰ "Iran: Death Sentences for Fraud," The New York Times, http://www.nytimes.com/2013/02/19/world/middleeast/iran-death-sentences-for-fraud.html?_r=0

56. زیرساخت ضعیف استان خوزستان همچنان یکی از دلایل دسترسی محدود به آب آشامیدنی در بسیاری از محله های واقع شده در این استان عمدتاً عرب می باشد. تصفیه خانه های آب اهواز که مطابق گزارشات برای نیازهای جمعیتی در حدود 4000 نفر ساخته شده بودند در حال حاضر از جمعیتی در حدود یک میلیون و نیم نفر پشتیبانی میکند.⁹¹ گزارش شده بود که کیفیت آب این منطقه به قدری نامناسب است که حتی برای شست و شو نیز غیر قابل مصرف است؛⁹² و نمایندگان این منطقه در مجلس ابراز نگرانی کرده و تقاضای اقدام کرده اند؛⁹³ و اینکه پس از اینکه شرکت آب و فاضلاب اهواز به سکنه منطقه اعلام نکرد که به دلیل بارش باران زیاد تصفیه خانه فاضلاب را خاموش کرده و یا اینکه نتوانسته آب را به اندازه کافی تصفیه کند، مشترکین بدون اینکه بدانند، آب آلوده را مصرف کردند.⁹⁴ افرادی که برای این گزارش مصاحبه شدند همچنین گفتند که آب اهواز بوی بسیار زننده ای دارد و غیر قابل آشامیدن است؛ سلامتی افراد را مورد خطر قرار میدهد و ظرف ده سال گذشته آن گروه از سکنه شهر که میتوانند آب قابل شرب خریداری کنند به این کار اقدام میکنند و آن گروه که نمیتوانند آب قابل شرب خریداری کنند ریسک آشامیدن آب غیر بهداشتی را به جان می خرند.

پ. کردها

57. کشتار بی رویه کولبران (باربرهای مرزی) که با نقض قوانین داخلی و تعهدات بین المللی ایران صورت میگیرد، همچنان گزارش میشود. سازمانهای حقوق بشری گزارش میدهند که نیروهای دولتی بین مارس 2011 و آوریل 2012 حداقل 70 کولبر را کشته و 68 نفر را مجروح کردند.⁹⁵ این کولبران که مطابق گزارشات غیر مسلح هستند اهالی منطقه عمدتاً کردنشین استانهای کرمانشاه، کردستان و آذربایجان غربی هستند که به نظر می آید به دلیل کمبود موقعیتهای شغلی به قاچاق اقلامی مانند چای و تنباکو روی می آورند.⁹⁶

58. یک مصاحبه شونده برای این گزارش گفت که نیروهای دولتی غالباً بلافاصله بعد از دستور ایست به افراد شروع به تیراندازی میکنند.⁹⁷ تحت قوانین ایران، نیروی کشنده فقط میتواند به عنوان آخرین چاره استفاده شود و در این مورد تنها میتواند پس از موفق نبودن هشدارهای کافی و تلاشهای غیرکشنده شامل شلیک تیرهای هشدار و شلیک به افراد برای اینکه آنها را بدون کشتن از تحرک و دارد برای دستگیر کردن مهاجران غیر قانونی مورد استفاده قرار بگیرد.⁹⁸ یک منبع دیگر گزارش داد که معاون فرمانده مرزی نوسود در مارس 2011 بیرون پاسگاه مرکزی نوسود در کرمانشاه پورمند مدحت نیا را کشت و سه نفر دیگر را زخمی کرد. این منبع گزارش داد که آقای مدحت نیا بیرون ایستگاه کنترل مرزی نشسته بود که مورد تیراندازی بی هدف این مامور در یک درگیری پیرامون کالاهای مصادره شده قرار گرفت.

ت. سیستان و بلوچستان

⁹¹ <http://isna.ir/fa/news/91091407694>

⁹² <http://isna.ir/fa/news/91091407694>

⁹³ <http://isna.ir/fa/news/91102012184/>

⁹⁴ <http://isna.ir/fa/news/91091407694>

⁹⁵ International Campaign for Human Rights in Iran, "Dangerous Borders, Callous Murders", August 30, 2012, http://www.iranhumanrights.org/2012/08/couriers_report/

⁹⁶ Donya-e-eqtasad Newspaper, "Nerkhe bikari du raghami dar 23 ostaan", April 16 2012, <http://www.donya-e-eqtasad.com/news/444333/>

⁹⁷ <http://shaheedoniran.org/english/dr-shaheeds-work/latest-reports/october-2013-sr-report-supplement/> ; International Campaign for Human Rights in Iran, "Dangerous Borders, Callous Murders", August 30, 2012, http://www.iranhumanrights.org/2012/08/couriers_report/

⁹⁸ <http://rc.majlis.ir/fa/law/show/92500>

59. مطابق گزارشها در 6 ژوئیه 2013، یازده زندانی شامل شش مرد و پنج زن از بندهای مختلف زندان مرکزی زاهدان اعدام شدند.⁹⁹ طبق گزارشات دو روز قبل از اعدامها، در تاریخ 4 ژوئیه، این 11 زندانی به سلولهای انفرادی منتقل شدند و ادعا میشود تمام ارتباطات آنان با خانواده هایشان قطع شد تا از رسیدن خبر انتقال آنها برای اجرای احکامشان جلوگیری شود.

بخش هفتم: مین های زمینی

60. در آوریل 2012، رییس مرکز مین زدایی کشور گزارش داد که 20 میلیون انواع مین و مواد منفجره در مساحتی حدود 42 هزار کیلومتر مربع در اراضی پنج استان آذربایجان غربی، کردستان، ایلام، کرمانشاه و خوزستان به صورت پراکنده دفن شده اند.¹⁰⁰ وی گفت که مین روبی حدود 41 هزار و 500 کیلومتر مربع از اراضی انجام شده؛ و 500 کیلومتر مربع از مناطق آلوده در مناطق مرزی باقی مانده است که از حجم و تراکم بسیار بالایی برخوردار است. در آوریل 2013، یک عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ایران از برگزاری جشن پایان مین زدایی در کرمانشاه انتقاد کرد و گفت: "هنوز هم خسارات انسانی ناشی از عدم مین زدایی دیده می شود"¹⁰¹ و وزارتخانه های کشور و دفاع هنوز موظف به پاکسازی مناطق آلوده به مین هستند و باید برای حفظ جان مردم از خطرات ناشی از انفجار چاشنی های باقیمانده از جنگ کاری بکنند.¹⁰²

61. به گفته کمیته حقوق کودک، احترام کشورهای عضو برای حقوق کودک همچنین شامل نیاز به اتخاذ اقدامات لازم ایمنی فعال بعد از جنگ جهت بازگرداندن و محافظت از حقوق، از جمله در مناطقی که در آن مین های زمینی ایمنی کودکان را تهدید میکنند میشود و این سرمایه گذاری باید برای حصول اطمینان از پاکسازی کامل مین های زمینی و بمب های خوشه ای در کلیه مناطقی که تحت تاثیر قرار گرفته انجام گیرد.¹⁰³ در آوریل 2006، هماهنگ کننده مقیم سازمان ملل متحد در ایران گزارش داد که در حدود دو نفر در هر روز، مجموعاً 730 نفر در سال، در ایران قربانی مین های زمینی میشوند.¹⁰⁴ بر اساس گزارشی که در تارنمای سازمان بهزیستی ایران منتشر شد، 40 درصد از افرادی که در اثر انفجار مین های زمینی متحمل معلولیت میشوند کودکان کمتر از 14 سال هستند و کشاورزان دومین گروه قربانیان مین را تشکیل میدهند.¹⁰⁵

62. چندین مصاحبه شونده گزارش دادند که در نبودن علامتهای هشداردهنده خطر در مناطق آلوده به مین در استان کرمانشاه آنها متحمل جراحات ناشی از انفجار مین های زمینی شدند.¹⁰⁶ همچنین گزارش شده است که در آوریل 2013 سه کودک در استان خوزستان وقتی که در حال بازی بودند به مواد منفجره برخوردند کشته شدند.¹⁰⁷

63. تحت قوانین ایران، قربانیان مین در مناطق جنگی جانباز یا شهید محسوب میشوند و مطابق مقررات بنیاد شهید و بنیاد جانبازان مستحق دریافت حقوق و مزایا هستند.¹⁰⁸ سازمان بهزیستی کشور همچنین اظهار کرد که بررسی

⁹⁹ http://hrdai.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1284:1392-04-15-08-04-59&catid=5:2010-07-21-10-19-53

¹⁰⁰ <http://www.mashreghnews.ir/fa/news/109431/28> and <http://isna.ir/fa/news/92011402495>

¹⁰¹ <http://isna.ir/fa/news/92011402495/>

¹⁰² <http://isna.ir/fa/news/92011402495/>

¹⁰³ General comment No. 17 (2013) on the right of the child to rest, leisure, play, recreational activities, cultural life and the arts (art. 31). <http://www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=CRC/C/GC/17>

¹⁰⁴ <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8501150474>

¹⁰⁵ <http://www.behzisti.ir/news/Show.aspx?id=7891>

¹⁰⁶ Interviews submitted to the Special Rapporteur on 1-2 July 2013

¹⁰⁷ <http://isna.ir/fa/news/92020201397/>

¹⁰⁸ "Establishment of Pension for Survivors of Migrants and those that have Returned to the War Zones and became Disabled or Passed Away due to Contact with Explosives," which was passed in August 31, 1993; rc.majlis.ir/fa/law/show/92295

اینکه آیا در حادثه مربوط به انفجار مین قربانی مقصر بوده است یا خیر باید توسط یک کمیسیون متشکل از چندین مقام دولتی، شامل نمایندگان نیروی انتظامی و فرمانده سپاه پاسداران، تعیین شود و هرگونه مزایا پس از آن پرداخت میشود.

64. نماینده اسبق ایلام در مجلس ایران گزارش داد که ظرف سالها قربانیان مین یا از حمایت برخوردار نبوده اند و یا حمایت بسیار کمی دریافت کرده اند.¹⁰⁹ در نامه ای در ماه ژوئن سال 2013، نمایندگان انجمن حقوق بشر کردستان در ایران تاکید کردند که قربانیان انفجار مین در شهر سردشت در استان آذربایجان غربی پس از انفجار یک مین وادار به پرداخت هزینه های بیمارستان شدند و هیچ گونه کمک مالی از دولت برای یاری آنها یا اعضاء خانواده شان دریافت نکردند.

65. در نظرات خود در این خصوص، دولت ایران پاسخ داد که مین های زمینی را یک مسئله حقوق بشری نمیداند، اما آن را یک مسئله بشردوستانه میداند. دولت همچنین اظهار میدارد که مسئولیت مین رومی از 42000 کیلومتر مربع خاک ایران به عهده دولت عراق و ایران جنگ سالهای دهه 1980 اش با ایران است و اینکه ایران گامهای وسیعی برای مین رومی کشور برداشته است که تحسین بخش های مختلف سازمان ملل را در پی داشته و اینکه علیرغم درخواست ایران، سازمان ملل متحد هیچ حمایتی از مرکز مین زدایی ایران نکرده است.

بخش هشتم: تحریمها

66. گزارشات متناقض از داخل کشور و کمبود اطلاعات رسمی قابل دسترس، شناسایی کلیه عواملی که به مشکلات انسانی که رو بروی جمعیت ایران قرار گرفته است می افزاید را دشوار میسازد. با این حال، گزارشات به صورت مستمر از آثار منفی روز افزون تحریم های عمومی روی اقتصاد و رفاه اجتماعی کشور حکایت میکنند و از بی تاثیر بودن تضمین های انسان دوستانه اظهار نگرانی می کنند.

67. اقتصاد ایران مطابق گزارشها به سختی از تحریمهای بی سابقه آسیب دیده است. برای مثال برآورد شده است که صادرات نفتی، که منابع اصلی درآمد دولت می باشند به میزان 30 تا 40 درصد کاهش یافته است.¹¹⁰ طبق گزارشات، تولید ناخالص ملی ایران در سال 2012 سیر انقباضی سه درصدی داشته و پیش بینی میشود که در حدود 1.2 درصد دیگر نیز ظرف سال آینده منقبض شود؛¹¹¹ و پیش بینی میشود که تورم سرسام آور در سال 2012/2013 به 30 درصد برسد و همچنین برای سه سال آینده نیز پیش بینی میشود تورم بالای 20 درصد شناور باقی بماند و این تاثیر بسیار زیادی بر استاندارد زندگی در ایران خواهد داشت.¹¹² علاوه بر این، کاهش یارانه های دولت در دسامبر 2010 برای برنامه های رفاه اجتماعی که منجر به قیمت های پایین مواد غذایی وارداتی و دارو میشد، طبق گزارشها باعث افزایش هزینه های کالاهای اساسی مانند روغن آشپزی، میوه ها، سبزیجات، گوشت، و آجیل شده است.¹¹³

68. گزارشات متعددی اشاره کرده اند که پادمان های انسان دوستانه در قالب معافیت برای واردات مواد غذایی، داروها، مواد شیمیایی برای تولید داروها و تجهیزات پزشکی در شرف شکست در برآوردن اهداف اصلی خود

¹⁰⁹ <http://www.behzisti.ir/news/Show.aspx?id=7891>

¹¹⁰ http://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/sanctions_medical_supply_shortages_in_iran.pdf; pg 1; http://www.nytimes.com/2013/01/08/world/middleeast/irans-oil-exports-and-sales-down-40-percent-official-admits.html?_r=0; <http://online.wsj.com/article/SB10001424127887323482504578227371151833676.html>; <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-22765716>

¹¹¹ Oil sanctions on Iran: Cracking under pressure? A special report from the Economist Intelligence Unit; pg 12

¹¹² http://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.ashx?fi=Iran_Oil_Sanctions_WEB.pdf&mode=wp&campaign=IranOil2012

¹¹³ <http://www.enduringamerica.com/home/2013/4/25/iran-live-rising-prices-for-food-now-shortages-and-rationing.html>; <http://archive.radiozameh.com/english/content/cooking-oil-rationing-causes-price-hike-lineups>; <http://archive.radiozameh.com/english/content/iranian-fruit-prices-soar-past-legal-limit>

می باشند. گزارش ها نشان می دهند که تحریمهای بخش مالی در عمل مانع تاثیرگذاری استثنائات بشردوستانه میشوند. این گزارشات همچنین تاکید می کنند که عرضه داروهای پیشرفته که در درمان جدی ترین بیماری ها به کار میروند به صورت خاص تحت تاثیر قرار گرفته اند. داروهای پیشرفته عمدتاً توسط شرکت های مستقر در کشورهای غربی ساخته میشوند و موضوع ثبت اختراعات 20 ساله هستند، که آن ها را محصولات غیر قابل جایگزینی میکند که هیچ منبع جایگزین دیگری نیز ندارند.

69. در این زمینه چندین گزارش اظهار میکنند که کمبود دارو برای درمان بیماریهایی مانند سرطان، بیماریهای قلبی، تالاسمی، ایدز، هموفیلی و ام. اس و همچنین کمبود در مواد لازم برای تعمیرات و نگهداری از دستگاههای پزشکی نیز تاثیر عمیقاً نگران کننده ای در دسترسی به اقدامات نجات بخش پزشکی در ایران دارد.¹¹⁴ کانون هموفیلی ایران اظهار داشت که با توجه به کمبود داروهای ضد هموفیلی در کشور، 7000 بیمار مبتلا به هموفیلی در معرض خطر قرار دارند.¹¹⁵ در یک مورد به خصوص هشدار دهنده، کانون هموفیلی ایران ادعا کرد که یک پسر 15 ساله مبتلا به هموفیلی در یک بیمارستان در نوامبر 2012 با توجه به در دسترس نبودن یک عامل انعقاد خون درگذشت.¹¹⁶ این سازمان همچنین اشاره کرد که میزان داروی هموفیلی که در حال حاضر در بازار ایران وجود دارد یک سوم میزانی است که در سال گذشته در دسترس بوده است.¹¹⁷ سایر گزارش ها نشان می دهد که واردات دارو به ایران در سال 2012 دچار یک افت 30 تا 35 درصدی شده است.

118

70. مطابق گزارشات شکست پادمان های بشردوستانه به دلیل سیاستهایی است که بخش مالی ایران را هدف گرفته اند، یعنی سیاستهایی که بانک های عمده و خروج ایران از سویفت (SWIFT) را هدف قرار داده اند که به نظر می آید عملاً ارتباط واردکنندگان ایرانی را با این کانال اصلی مالی قطع کرده اند و به جای آن به صادر کنندگان غربی برای صدور کالاهای مجاز بشردوستانه پرداخت می کند.¹¹⁹ تحریم ها همچنین مطابق گزارشات دسترسی واردکنندگان داروی ایرانی به دلار یا یوروی لازم برای خرید داروهای انحصاری از شرکتهای دارویی غربی را تحت تاثیر قرار داده اند. با این حال، اطلاعیه های اخیر وزیر بهداشت فعلی ایران نشان میدهد که بخش زیست پزشکی (بیومدیکال) ایران در تولید "مواد اولیه برای پنی سیلین جی"، محصولات مورد استفاده

¹¹⁴ [http://www.nytimes.com/2012/11/03/world/middleeast/iran-sanctions-take-toll-on-medical-imports.html](http://www.nytimes.com/2012/11/03/world/middleeast/iran-sanctions-take-toll-on-medical-imports.html?adxnln=1&pagewanted=all&adxnlnx=1373807836-YrQ97tYe++Ob8zy/8rTanA;)
<http://abcnews.go.com/blogs/headlines/2013/02/u-s-sanctions-on-iran-mean-little-to-no-medicine-for-countrys-sick/>;
[http://www.guardian.co.uk/world/2012/nov/14/sanctions-stop-medicines-reaching-sick-iranians](http://www.guardian.co.uk/world/2012/nov/14/sanctions-stop-medicines-reaching-sick-iranians;);
http://www.nytimes.com/2012/11/03/world/middleeast/iran-sanctions-take-toll-on-medical-imports.html?pagewanted=all&_r=1&; [http://www.icanpeacework.org/killing-them-softly-the-stark-impact-of-sanctions-on-the-lives-of-ordinary-iranians](http://www.icanpeacework.org/killing-them-softly-the-stark-impact-of-sanctions-on-the-lives-of-ordinary-iranians;);
http://www.yourmiddleeast.com/columns/article/medicine-shortage-in-iran-sanctions-or-mismanagement_11359; <http://www.guardian.co.uk/world/2013/jan/13/iran-lifesaving-drugs-international-sanctions>;
http://www.washingtonpost.com/world/middle_east/sanctions-take-toll-on-irans-sick/2012/09/04/ce07ee2c-f6b2-11e1-8253-3f495ae70650_story.html;

¹¹⁵ <http://theiranproject.com/blog/2012/11/30/iran-experiences-shortages-with-anti-hemophilia-drugs/>

¹¹⁶ <http://theiranproject.com/blog/2012/11/30/iran-experiences-shortages-with-anti-hemophilia-drugs/>

¹¹⁷ <http://www.guardian.co.uk/world/2012/nov/14/sanctions-stop-medicines-reaching-sick-iranians>

¹¹⁸ http://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/sanctions_medical_supply_shortages_in_iran.pdf; pg 1;

<http://www.tehrantimes.com/economy-and-business/107872-irans-medicine-imports-fall-by-54-percent>

UNICEF Communication to the UN Special Rapporteur on the situation of human rights in the IRI of Iran; 15 July 2013

¹¹⁹ http://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/sanctions_medical_supply_shortages_in_iran.pdf

<http://www.iranhumanrights.org/wp-content/uploads/A-Growing-Crisis.pdf>;

[http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iran%20Gulf/Iran/138-spider-web-the-making-and-unmaking-of-iran-sanctionsunmaking-of-iran-sanctions.pdf](http://www.crisisgroup.org/~/media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iran%20Gulf/Iran/138-spider-web-the-making-and-unmaking-of-iran-sanctionsunmaking-of-iran-sanctions.pdf)

برای درمان هموفیلی، ام اس، و سرطانهای مختلف به خودکفایی رسیده است و تاثیرات قابل پیش بینی کمبود در واردات دارو در بخش بهداشت و درمان کشور را به دشواری میتوان فهمید¹²⁰.

71. صندوق کودکان سازمان ملل متحد (UNICEF) در پاسخی که به تقاضای گزارشگر ویژه در خصوص مشاهداتش از تاثیر تحریمها بر حقوق بشر در ایران ارائه کرد بیشتر نگرانی های فوق الذکر را برجسته کرد و به گزارشات روزنامه های محلی اشاره کرد که در مورد تعداد فزاینده کودکان کار و افراد مسن بی خانمان و همچنین در خصوص پدیده "زنان خیابانی" نوشته اند. این دفتر همچنین گزارش داد که کاهش در کمک های مالی اهداکنندگان، به طور قابل توجهی ظرفیتش را برای تسهیل برنامه های اجتماعی لازم برای گروههای آسیب پذیر جامعه تحت پوشش خود تحت تاثیر قرار داده است.

72. همچنین با اعلام اینکه آلودگی هوا به شرایط بسیار غیر سالمی رسیده است، مقامات ایران در ژانویه 2013 از ایرانیان خواستند تا به مدت یک هفته در منازل خود باقی بمانند و یا از مناطق مرکز شهر دوری بجویند. برخی گزارشات تاکید کرده اند که تحریمهای واردات بنزین باعث ایجاد کمبودهایی در بنزین پالایش شده مورد مصرف در خودروها شده و به استفاده از بنزین کم کیفیت منتهی شده که باعث افزایش خیره کننده آلودگی هوا شده است. با این حال، مدیر شرکت کنترل کیفیت هوای تهران ادعای اینکه بنزین کم کیفیت باعث بوجود آمدن این مشکل شده را رد کرد و تقصیر را به گردن سیستم احتراق خودروها انداخت.¹²¹

73. گزارش داده شده که دولت ایران گامهایی برای الویت بندی واردات دارو از طریق ارائه ارز خارجی برای این معاملات با نرخ های به شدت سوبسید شده برداشته است. اما بعضی گزارش ها اشاره میکنند که دولت باید بیش از این تلاش میکرد تا لوازم پزشکی را با توجه به تحریم ها مورد حمایت قرار بدهد. این شامل گزارشهایی میشود که در آن اظهارات وزیر بهداشت سابق ایران منتشر شد که گفته بود از مبلغ دو و نیم میلیارد دلار ارزی که برای نیازمندی واردات پزشکی کشور لازم بود تنها 650 میلیون دلار فراهم شده و به صورت تلویحی گفت که این وجوه جا به جا شده اند.¹²²

74. این همچنین شامل گزارشاتی میشود که سردرگمی در مورد نرخ ارز یارانه ای ممکن است باعث شده باشد که دولت میلیونها یورو پول شرکت های داروسازی را برای چندین هفته در گمرک نگهداشته باشد.¹²³ بعلاوه، در ماه ژوئیه 2013، دولت یارانه ارز غذا و دارو را نصف کرد، با وجود آنکه هنوز ارز خارجی را در حدود دو-سوم نرخ ارز بازار ارائه میکند.¹²⁴ در عین حال، دولت به مصرف کنندگان پزشکی قول داده است تا برخی از این هزینه ها را جبران کند. رییس انجمن بیهوشی و مراقبتهای ویژه ایران به رسانه های نیمه رسمی گفت که برخلاف هشدارها، دولت در اقداماتش برای جلوگیری از کمبود داروی بیهوشی شکست خورده است.¹²⁵

75. دولت ایران در اظهار نظرات خود استدلال میکند که تحریم های یک جانبه روح و اصل قوانین بین المللی را نقض میکنند و در کشور مورد هدف به "عواقب نامطلوب علیه حقوق اساسی شهروندان" منتج میشوند، و اینکه تحریم های یک جانبه "موانع اصلی کشورها برای دستیابی به اهداف توسعه هزاره" هستند. کمیساریای عالی حقوق بشر تذکر میدهد که تحریمها باید شرایط سختی داشته باشند، باید متناسب باشند و باید مورد پادمان های مناسب حقوق بشر از جمله ارزیابی تاثیرات آن بر حقوق بشر و نظارت انجام شده توسط کارشناسان مستقل قرار

¹²⁰ <http://english.farsnews.com/newstext.aspx?nn=13920426001151;>

<http://isna.ir/en/news/92041207078/iran-able-to-diagnose-breast-cancer-patients>

¹²¹ <http://www.tehrantimes.com/opinion/104672-tehran-citizens-paying-price-for-failure-to-address-air-pollution-problem;> <http://www.azernews.az/region/48306.html>

¹²² <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-20853142>

¹²³ <http://isna.ir/fa/news/92021308687>

¹²⁴ <http://www.aawsat.net/2013/07/article55308929;> <http://www.arabnews.com/news/457254>

¹²⁵ <http://www.payvand.com/news/13/mar/1090.html>

بگیرند و اینکه کشورها باید اقدامات تضمینی انجام دهند که منابع ضروری مانند دارو و غذا به عنوان ایزاری برای فشار سیاسی مورد استفاده قرار نمیگیرند.¹²⁶

بخش نهم: نتیجه گیری ها و توصیه ها

76. در قلب بحران در حال تعمیق حقوق بشر در ایران، عدم توجه ایران به برتری حقوق و موازین اعلام شده توسط معاهده هایی که خود یکی از اعضاء آن است وجود دارد. موضع گیریهای نسبی گرایی فرهنگی دولت ایران در خصوص حقوق بشر به محدودیتهای گسترده در حقوق اساسی منتج میشوند و اینکه چه کسی میتواند از این حقوق بر مبنای جنسیت، قومیت (اتنیک)، ایدئولوژی، نظرات سیاسی، مذهب و یا فرهنگ بهره مند شود. این الگو در اظهار نظرات ایران در خصوص این گزارش و گزارش های قبلی که توسط گزارشگر ویژه و توسط سایر رویه های ویژه از سال 2002 تا سال 2005 تهیه شده بودند، در لیست مسائلی که برای بررسی های سازمان معاهده در سالهای 2011 و 2013 شناسایی شدند، و به ارتباطات مشترک زیادی که بین ایران و روشهای ویژه رد و بدل شده است مشهود است.

77. گزارشگر ویژه معتقد است که پیشرفت های اساسی در قانون و عمل منطبق با هنجارها و استانداردهای بین المللی، و همچنین همکاری پایدار با رویه های ویژه و دیگر مکانیزم های حقوق بشری به پیشرفت با دوام حمایت از حقوق بشر در ایران کمک خواهد کرد. در این راستا، گزارشگر ویژه پیشنهاد می کند ایران توصیه های زیر را در نظر بگیرد:

الف: دامنه محدودیت ها را بر پایه آزادی هایی که توسط ICESR، ICCPR، CRC و CERD تضمین شده اند بدون هیچگونه تبعیض، شامل آزادی بیان، دسترسی به اطلاعات، انجمن، اجتماع و مذهب بگذارید؛ از استقلال قوه قضاییه و کانون وکلا حصول اطمینان کنید، و اینکه حق افراد به دسترسی به فرآیند مناسب قضایی در تمام مراحل اجرای قانون رعایت میشود؛

ب: استفاده از کلیه اشکال تنبیه بدنی، شامل شلاق و قطع عضو را ممنوع کنید؛ به کلیه ادعاهای مرگ در بازداشت و ادعاهای شکنجه در بازداشت به صورت شفاف و سازگار با پروتکل استانبول رسیدگی کنید؛ و با معاهده های بین المللی در مورد ناپدید شدن اجباری و علیه شکنجه همراه با پروتکل اختیاری آن موافقت کنید؛

پ: کلیه زندانیان سیاسی و زندانیان عقیدتی، شامل رهبران جنبش سبز، مدافعان حقوق بشر، رهبران و معترضان مذهبی، روزنامه نگاران و وبلاگنویسان، فعالان حقوق کارگر و حقوق دانشجویان را آزاد کنید؛
ت: توقف اجرای احکام اعدام را اعلام کنید؛ اعدام در ملاء عام شامل سنگسار را ممنوع کنید و مجازات اعدام را به جرایمی که تحت قوانین بین المللی جرایم جدی خوانده میشوند محدود کنید؛

ث: همانگونه که در بررسی دوره ای جهانی تعهد کردید، تاسیس یک نهاد ملی حقوق بشر را تسریع کنید؛ و کسب اطمینان کنید که با اصول پاریس کاملاً سازگار است؛

ج: با سازمان ملل متحد برای ظرفیت سازی در راستای بررسی چالش های اصلی حقوق بشر، شامل مسایل مربوط به نابرابری جنسیتی، تعامل کنید و به معاهده سازمان ملل برای حذف همه اشکال تبعیض علیه زنان و پروتکل های مربوط به آن بپیوندید؛

چ: به گزارشگر ویژه و به گزارشگران موضوعی اجازه دسترسی به کشور را بدهید؛

ح: شفافیت بیشتری در خصوص تاثیر تحریمها و در خصوص تلاشهای دولت برای کاهش اثرات تحریم بر گروههایی که بیشترین آسیب را از آنها می بینند نشان دهید؛

خ: گزارشگر ویژه همچنین از سیستم سازمان ملل و از کشورهایی که تحریم ها را تصویب کرده اند میخواهد تا بر اثرات تحریمها نظارت کنند و کلیه گامهای لازم برای کسب اطمینان از اینکه اقداماتی مانند معافیتهای

¹²⁶ http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session19/A-HRC-19-33_en.pdf

بشردوستانه به صورت موثر به اهداف مورد نظرشان دستیابی پیدا میکنند را بردارند تا از تاثیرات احتمالا مخرب تحریمهای عمومی اقتصادی بر حقوق بشر جلوگیری کنند.
